Jaargang 116. Vrijdag, 24 April 1857. No. 49.

GRONINGER  COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele Inschrijving, aan te besteden:

Het BOUWEN van eene HOUTEN DRAAIBRUG over de tweede Onstwedder doorsnijding in den weg langs de Oostzijde van het *Stads-Musselkanaal*, met bijlevering van alle MATERIALEN.

De Voorwaarden van Aanbesteding, benevens de Teekening, zullen van heden ter lezing en inzage liggen ter SECRETARIJ dezer Gemeente, terwijl tevens nadere inlichtingen zijn te bekomen ten KANTORE van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads Veenen* en *Ter Apel*, in de Heerestraat te *Groningen*, en bij den Heer R. REIJNDERS, S.z., Opzigter van de Stads Veenen te *Stads-Kanaal*.

De op Zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden der Bestekken van Uitbesteding ten behoeve der Gemeente *Groningen*, moeten vóór of uiterlijk op **Maandag den 4den Mei 1857** aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Dingsdag den 5den Mei 1857**, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, 17 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HOOFDELIJKE OMSLAG.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat het PRIMITIEF KOHIER der DIRECTE BELASTING bij wijze van **HOOFDELIJKEN OMSLAG** ten behoeve dezer Gemeente, voor het jaar 1857, door Heeren GEDEPUTEERDE STATEN is goedgekeurd bij reselutie van den 26sten Maart l.l., no. 60, en dat het gemeld kohier, bij besluit dezer Vergadering van heden, ter invordering is gesteld in handen van den GEMEENTEONTVANGER, met bepaling dat de AANSLAG op het Kohier zal moeten worden voldaan in VIER TERMIJNEN, en wel,

de eerste termijn vóór of op **den 30sten Junij**,
de tweede termijn vóór of op **den 31sten Augustus**,
de derde termijn vóór of op **den 31sten October**,
de vierde termijn vóór of op **den 31sten December**,
alle des jaars 1857.

GRONINGEN, 2 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

AANGIFTE VAN VEULENS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* **herinneren** door deze de daarbij belanghebbenden, ter voorkoming van onaangenaamheden, aan de navolgende **BEPALINGEN**, voorkomende in art. 15 van het **REGLEMENT** op de **PAARDENFOKKERIJ** in de Provincie *Groningen*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 1sten December 1854, no. 78, luidende:

» Ieder Eigenaar of Houder eener Merrie, welke een Veulen werpt, onverschillig of het Veulen afkomstig is al dan niet van eenen Hengst tevens aan den Merriehouder in eigendom toebehoorende, zal gehouden zijn, binnen eene week na de geboorte van het Veulen, aangifte te doen of te laten doen aan het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur, waaronder hij behoort, met opgave van de kleur en verdere teekenen van hetzelve en van het Moederpaard, alsmede van den Naam en de Woonplaats van dengene bij wiens Hengst de Merrie gedekt is, of zoo hij de Merrie reeds Veulendragende verkregen heeft, in plaats van den Naam en de Woonplaats des Eigenaars van den Hengst, den Naam en de Woonplaats des genen van wien, benevens de tijd wanneer en de plaats van waar hij de Merrie bekomen heeft.

» Indien de Houder der Merrie nalatig is in het behoorlijk en tijdig aangeven van het Veulen, zal de Merriehouder vervallen zijn in eene boete van drie Gulden."

GRONINGEN, 23 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Kiezerslijsten.

De VOORZITTER van den GEMEENTERAAD te *Groningen* brengt, in gevolge art. 31 der Kieswet van den 4den Julij 1850 (*Staatsblad* no. 37) ter algemeene kennis, dat de **LIJSTEN** der **KIEZERS** voor de benoeming van een **Lid** van de **Tweede Kamer der Staten Generaal**, van **Leden der Provinciale Staten** en van **Leden van den Gemeenteraad**, waarvan een Exemplaar, na derzelver vaststelling op den 12den Maart l.l., in de GALERIJ op de EERSTE VERDIEPING van het RAADHUIS aangeplakt en een ander op de SECRETARIJ dezer GEMEENTE ter inzage van een' ieder is nedergelegd geweest, in gevolge meergemeld artikel, op heden zijn gesloten en op nieuw aangeplakt en op de SECRETARIJ dezer GEMEENTE, ter inzage van een ieder, nedergelegd.

GRONINGEN, 18 April 1857.

De Voorzitter voornd.: J. SLOT.

Groninger Straatvuilnis.

PUBLIEKE VERKOOPING (de op eene na laatste gedurende dit voorjaar) op WOENSDAG den 29sten April 1857, ten Huize van de Wedw. KOOPS te *Zuidbroek*.

RAADSVERGADERING,

Zaturdag den 25sten April 1857, 's voormiddags te 11 uur.

NIEUWSTIJDINGEN.

CENTRAAL-AMERIKA.

De laatste berigten betreffende Midden-Amerika laten ons nog altijd in het onzekere omtrent den loop van den strijd, die in Nicaragua door *Walker* en zijne Noord-Amerikaansche vrijbuiters tegen de inboorlingen gevoerd wordt. Volgens sommige opgaven zou hij nog maar alleen voor zelfbehoud, volgens andere met veel vooruitzigt op de eindelijke zege strijd voeren.

Van eene hem toegenegene zijde wordt gemeld, dat hij op den 16den Maart, in de nabijheid van Rivas, met den vijand slaags geraakt is en eene schitterende overwinning behaald heeft. Van de krijgsmagt der tegen hem verbondene naburige staten zouden bij die gelegenheid 327 man gesneuveld en 300 gekwetst zijn. Voor zijn persoon bevond *Walker* zich laatstelijk te Rivas, en was hij daar goed voorzien van oorlogsbehoodigdheden en levensmiddelen.

— Tijdingen uit Sint Domingo van den 28sten Maart behelzen, dat tusschen het keizerrijk Haïti en de Dominikaansche republiek de vrede is gesloten. De Fransche admiraal, graaf *de Gueydon*, heeft van Keizer *Soulouque* verworven dat deze van zijne voorgewende eischen op het grondgebied dier republiek afzag, en hij heeft tevens den binnenlandschen vrede van Sint Domingo verzekerd, door den voormaligen president *Santana*, die, sedert *Baez* aan het bewind kwam, gevangen had gezeten, aan boord van een zijner Fransche oorlogsschepen over te brengen.

CHINA.

Volgens berigten uit New-York van den 9den dezer, zullen de Vereenigde Staten hun eskader in de Chinesche wateren versterken, maar zich niet aan de zijde van Frankrijk en Engeland scharen om gezamenlijk tegen China te werk te gaan. Er zal een afzonderlijk gezant naar China worden afgevaardigd, ten einde de Amerikaansche belangen te waarborgen en eene wijziging van de bestaande tractaten te verwerven.

Dit besluit zal in Engeland en Frankrijk met leedwezen worden vernomen, daar men zich juist van een gemeenschappelijk optreden der groote zeemogendheden een gelukkig gevolg voorspelde.

China zal echter de handen toch vol genoeg krijgen zoo Frankrijk met evenveel kracht zich laat gelden als Engeland, 't welk binnen kort met 68 oorlogsbodems de Chinesche wateren zal bedekken. En er bestaat ook groote kans dat de medewerking der Fransche regering niet gering zal wezen. Vooral de geestelijkheid moet bij Keizer *Napoleon* krachtig daarop hebben aangedrongen, op grond dat de talrijke zendelingen in het Hemelsche rijk onafgebroken om bijstand tegen der Christenen vervolging bidden.

Hoe ellendig de toestand der Fransche zendelingen in China in den laatsten tijd is, toont een brief van een missionaris in het begin van Januarij geschreven aan. Hij schrijft: » De bescherming der Christenen, die aan Frankrijk op zulk eene plegtige wijze is toegezegd, is in smaad veranderd. De vervolgingen zijn telkens heviger geworden naar mate de Fransche gevolmagtigden die zochten te keeren. Zoo zijn juist in de provincie Canton de vervolgingen het ergste, evenals of de stadhouder er een bijzonder vermaak in stelde om het verdrag, waarin Frankrijk de beschermer der Christenen heet, voor de oogen der Franschen met voeten te treden. Zoo zijn meerdere Christenen dood gemarteld, anderen ingekerkerd en staan nu juist vier op het punt om te worden ter dood gebragt. En ons, Fransche zendelingen, slaat men niet slechts in de boeijen en werpt ons naast roovers en moordenaars, maar men laat ons aan honger en ellende ten prooi; men pijnigt ons met stokslagen en onthoofd ons."

Frankrijk heeft dus wel goede redenen om met Engeland gemeene zaak te maken ten einde aan die gruwelen paal en perk te stellen.

Maar het zijn niet alleen de Franschen wien de haat der Chinezen treft; al wat buitenlander is deelt in hun lot. Ziehier wat de Engelsche gezant, sir *John Bowring*, in een brief uit Hongkoug van den 24sten Februarij daaromtrent schrijft: »De mandarijnen hebben groote belooningen uitgeloofd aan elk die onze huizen in brand steekt, ons wegvoeren of vermoorden wil, en vele ongelukkigen van alle natiën zijn gevangen genomen, onthoofd, hunne hoofden op de muren van Canton ten toon gesteld en hunne moordenaars rijkelijk beloond. Men heeft zelfs de lijken van Christenen uit het graf genomen om hun het hoofd af te slaan en de misvormde schedels aan de blikken der voorbijgangers prijs te geven. Dat alles is waarlijk ontzettend; maar ik twijfel er niet aan of de gevolgen zullen hoogst weldadig zijn, want in elk geval zullen wij op genoegdoening voor het verledene aandringen en waarborgen voor de toekomst erlangen."

TURKIJE.

Berigten uit Konstantinopel van den 12den dezer melden dat de beide pacha's die schuldig bevonden waren aan den heimelijken toevoer van krijgsvolk en ammunitie uit Konstantinopel aan de tegen Rusland oorlogende volksstammen van Circassië, deswege door den Sultan tot ballingschap veroordeeld zijn.

SPANJE.

De brieven en dagbladen uit Madrid van den 15den dezer behelzen eenige bijzonderheden betrekkelijk de ontdekte Carlistische zamenzwering, waarvan reeds in ons vorig nommer gewag gemaakt is.

In een dier brieven wordt gezegd, dat de toestand in Spanje meer dan ooit gespannen is en dat de ultra-clericale partij daar te lande het oogenblik geschikt had geacht om haren slag te slaan en staatslieden aan het hoog gezag te brengen die zij wist dat geheel naar hare inzigten en bedoelingen handelen zouden.

De ministers waren echter bij tijds onderrigt geworden van hetgeen er in stilte werd beraamd, door eenen geheimen agent der regering, die zich aan de zamengezworenen had aangesloten en hun volledig vertrouwen had weten te winnen. Daarop waren eenige in de zaak betrokken geestelijken gevangen genomen en deze hadden volledige mededeeling gedaan van de strekking der zamenzwering. De Koning, die meermalen reeds als een gewillig werktuig in handen der absolute clericale partij is voorgedragen, zou in den vroegen ochtend van den 15den April naar Aranjuez zijn vertrokken.

Volgens een der Britsche dagbladen, zijn 450 personen gevangen genomen, onder welke de paters *Ruiz* en *Carnicer*, beiden bekende geestelijken der hoofstad. De Carlisten beweren, dat de bewindslieden de zaak zeer overdrijven en dat het hier in de hoofdzaak slechts betreft eenige weinige heethoofden, die eenige eenvoudige lieden zouden hebben weten op te winden. Van eene liberale zijde wordt aangemerkt, dat dit kan worden aangenomen, mits men eenige dweepzieke monniken als heethoofden beschouwt, en de Carlisten, die zich door die monniken laten bewerken, als eenvoudige lieden.

Blijkens een telegrafisch berigt uit Madrid van den 18den dezer, is ook te Burgos van de zijde der Carlisten eene oproerige beweging beproefd, maar is zij terstond gestuit.

— In de kwestie tusschen tusschen Spanje en Mexico openbaart zich eene meer vreedzame stemming. Bij een langdurig onderhoud met graaf *Walewski* te Parijs, heeft de Spaansche gezant, *Serrano*, de grieven van Spanje nader ontwikkeld en verklaard, dat Spanje den gezant van Mexico, den heer *Lafragua*, nog niet kon ontvangen, maar daarom niet te minder geneigd was tot het aannemen van elke eervolle schikking.

De Fransche minister heeft het goed regt van Spanje in deze zaak ten volle erkend, doch ten duidelijkste betoogd, dat het uitbreken van vijandelijkheden zoowel voor Spanje als voor Mexiko groote gevaren aanbood. Het gevaar van Spanje is ontegenzeggelijk groot, want het is ontwijfelbaar, dat de Vereenigde Staten alles zouden wagen, om zich van Cuba meester te maken, waartoe de kans zeer schoon zou schijnen, als Spanje zijne strijdmagt tegen Mexico moest bezigen; buitendien zou Mexico ook dadelijke steun erlangen van de N. Amerikanen.

Hier echter vertoont zich de keerzijde ook voor Mexico. Het meest verlichte deel der bevolking van die republiek is namelijk weinig gesteld op dien steun van hare noordelijke zuster, een steun, die de trotsche zonen van 't Spaansche bloed niet van de afstammelingen der Anglo-Saksers begeeren, en vooral niet, omdat zij weten, dat die niet verleend wordt dan met het oog op eigen voordeel.

DUITSCHLAND.

De tweede kamer van Pruissen heeft de eerste paragraaf van het voorstel van den heer *Mathis* over de drukpers, met 154 tegen 102 stemmen verworpen. Daarbij werd aan de administratieve magt de bevoegdheid ontnomen om de aan de drukkers verleende concessiën in te trekken. De kamer heeft voorts met 131 tegen 124 stemmen een amendement van de heeren *Wagener* en *von Gerlach* verworpen, strekkende om de vrijheid van drukpers te waarborgen door eene wet, en de kwestie betrekkelijk het regt, hetwelk de regering zich heeft toegekend om langs den administrativen weg eene concessie in te trekken, te regelen door het instellen van een hof van appèl, hetwelk zal uitspraak doen over de maatregelen der suspensie. Deze stemmingen hebben een' diepen indruk gemaakt.

De heer *Wagener* heeft bij de algemeene beraadslagingen eene belangrijke rede gehouden, die op den uitslag der stemming van veel invloed is geweest. Als vroegere redacteur van de *Kreuzzeitung* was de heer *Wagener* beter dan iemand anders bekend met de bemoeijingen der politie, opzigtens de drukpers, en door zijne verzekering alzoo dat de behandeling der pers in de laatste jaren veel was verbeterd en dat hij daarom ook tegen het voorstel van den heer *Mathis*, als te ver gaande, zoude stemmen, heeft hij tevens vele andere leden tot eene afstemming doen besluiten. De heer *Wagener* verklaarde overigens een warm voorstander van drukpersvrijheid te zijn. » Alleen eene vrije pers, zeide hij, die niet voortdurend met het zwaard van *Damocles* wordt bedreigd, kan aan de regering goede diensten doen." Daarom was ook eene verbetering van de tegenwoordige wetgeving wenschelijk en wel in dien geest, dat niet de administratie maar de regtbanken over de pers zouden waken.

— Aan de provinciale militaire overheden in Pruissen is kenbaar gemaakt, dat de Nederlandsche regering voornemens zoude zijn om de aanwerving van manschap voor de krijgsdienst in hare O. I. bezittingen ook in Duitschland te begunstigen. Zij zijn uit dien hoofde vermaand om daar, waar het behoort, de menigte opmerkzaam te maken op de verordeningen op het ongeoorloofd verlaten van de Pruissische en het zich laten aannemen voor eene vreemde militaire dienst. Tevens is hun te kennen gegeven, dat een gewezen Pruissische luitenant der infanterie, *Heuman* genaamd, welke uit het Pruissische onderdanen-verbond is getreden, en der Nederlandsche regering zijne diensten zoude hebben aangeboden, als buitenlander moet worden beschouwd, en alzoo hetzij over de grenzen gebragt, hetzij ter beschikking van de regterlijke overheid gesteld moet worden.

— De handwerksgezellen in sommige steden van Duitschland zijn zeer onrustig en houden vergaderingen waarop zij bespreken hoeveel zij willen verdienen. De kleermakers en kappers te Mainz, die soortgelijke congressen hielden, werden door krachtige maatregelen van het stedelijk bestuur in rust gehouden, maar nu volgen de mannen van de *priem* die van de *naald*. Men hoopt hen echter, als van vrolijker gemoedsstemming, spoedig tot reden te brengen en zal daartoe met een 200tal de proef nemen. Deze hielden in het Nassausche eene vergadering, doch werden uit de vergaderzaal door de gendarmerie opgeligt en gevankelijk naar Mainz gebragt.

— Te Hamburg is de toevloed van landverhuizers naar Amerika sedert eenige dagen zoo buitengemeen groot, dat het onmogelijk is een toereikend aantal schepen bijeen te brengen, om dezelve te vervoeren. Velen hebben zich uit dien hoofde naar Bremen moeten begeven, om zich aldaar in te schepen.

— De bevolking van de Weener vondelings-huizen neemt op eene onrustbarende wijze toe. Uit eene statistische vergelijking van het laatste jaar kan men het gemiddeld getal kinderen, welke dagelijks te vondeling gelegd worden, op 12 aannemen.

— De *Wien. Z.* deelt mede, dat in weerwil van de tijdens het eeuwfeest der geboorte van *Mozart* in alle dagbladen geplaatste opwekking om bij te dragen tot een grafgedenkteeken voor den grooten meester, bij den gemeenteraad in het geheel tot dusver niet meer dan 199 fl. zijn ingekomen, zoodat de gemeente vermeent, dat het bij dit algemeen gebrek aan belangstelling van kunstenaars, kunstvrienden en kunst-instellingen, aan de gemeente niet euvel kan geduid worden, dat zij van het plan, om een waardig gedenkteeken ter eere van *Mozart* op een der openbare pleinen op te rigten, hetwelk ten minste 50- a 60,000 fl. zoude kosten, afziet. Om haar denkbeeld echter ten minste gedeeltelijk ten uitvoer te brengen, zal zij zich voorshands bepalen om uit eigene middelen door een bekwamen kunstenaar een grafsteen te doen vervaardigen.

DENEMARKEN.

De ministeriële crisis is nog niet ten einde gebragt. Ook de heer *Andrae* is er niet in geslaagd een nieuw kabinet zamen te stellen, zoodat nu de heer *Hall*, minister van eeredienst, daarop zijne krachten beproeven zal. (Het telegrafisch berigt in ons vorig nommer was onjuist; daar ontbrak het woordje » niet" aan, waardoor wij de depêche geheel verkeerd hebben opgevat.)

De uitkomst van de ministeriële crisis zal natuurlijk van invloed zijn op eene spoedige oplossing van het Deensch-Duitsche geschil. Ofschoon hiervan nog niets met zekerheid is te zeggen, gelooft men toch algemeen dat de nieuwe ministers zich veel inschikkelijker zullen betoonen dan de heer *von Scheele*, en dat zij niet ongenegen zouden zijn, een welwillend oor te leenen aan de vertoogen van Oostenrijk en Pruissen.

GROOT-BRITTANJE.

De Koningin is zoo ver hersteld, dat er geen bulletins meer zullen worden uitgegeven.

— Het nieuwe Lagerhuis zal den 30sten dezer maand zamenkomen en dadelijk eene stemming tot verkiezing van zijnen voorzitter houden. Al de leden van de liberale partij zijn namens lord *Palmerston* uitgenoodigd om alsdan tegenwoordig te zijn, ten einde de verkiezing van den kandidaat van het ministerie, den heer *Denison*, te verzekeren.

Dat deze kandidaat benoemd zal worden wordt niet betwijfeld, men verwacht zelf met bijna eenparige stemmen. Hieruit is echter nog volstrekt geen gunstige gevolgtrekking voor het ministerie op te maken, wel voor de liberale partij.

Uit de gespannen verwachting, hoe de houding van het Parlement tegenover lord *Palmerston* zal zijn, blijkt, dat algemeen de uitslag der verkiezingen wel als een zege voor de vrienden van hervorming kan beschouwd worden, niet als een triomf voor den edelen lord.

De stelling van den eersten minister wordt steeds moeijelijker. In het vorig Parlement vond lord *Palmerston* steun bij de magtige conservatieve partij als het gold radicale veranderingen, thans is de conservatieve partij in de kamer zoodanig afgenomen, dat zij niet meer bij magte is de hervormingen te beletten, welke lord *Palmerston* evenmin als graaf *Derby* verlangt, en het is niet onwaarschijnlijk, dat lord *John Russell* spoedig aan het hoofd van het bewind staat, daar deze staatsman, voor eenigen tijd een van de meest inpopulaire lieden in dit rijk, thans de gevierde held van den dag is, even als *Cobden* dit vroeger is geweest. In geen land der wereld wisselt de volksgunst zoo snel als in Engeland; het kost even weinig moeite die te winnen, als te verliezen. Het persoonlijk karakter wordt minder in aanmerking genomen, maar talent is een onmisbaar vereischte om in die afwisselende volksgunst te deelen.

— De regering van Hannover heeft bevel gegeven, om met de noodige opmetingen van het terrein, enz. te beginnen tot het aanleggen van een spoorweg van Osnabrück naar Oldenburg, welke linie zal dienen tot aansluiting van den Nederlandsch-Hannoverschen spoorweg, waartoe het noodige kapitaal reeds volteekend is.

— De belangstelling in de Parlements-kwestie is thans eenigzins op den achtergrond geraakt voor den dagelijks toenemenden geldnood, welke eene ongekende hoogte heeft bereikt. Het is bijna niet mogelijk eenig papier gedisconteerd te krijgen en alleen het papier eerste klasse wordt nu en dan genomen, doch niet onder 7 pct. De kleinhandel verkeert in we-

zenlijken nood en zelfs te Weenen kan men tegenwoordig gemakkelijker en beter koop geld krijgen dan te Londen. De *Times* tracht dit zoo verontrustend verschijnsel daardoor te verklaren, dat zulke groote kapitalen in buitenlandsche ondernemingen worden geplaatst. Ten deele moge dit waar zijn, maar er is een ander punt, dat genoemd blad niet aanroert, omdat het ongaarne zoo iets zegt. Het is namelijk het algemeen wantrouwen, dat in alle ondernemingen, hoe soliede op zich zelf, bestaat, door de vele misbruiken, welke in het laatste jaar aan den dag zijn gekomen. Het openbaar vertrouwen is zoodanig geschokt, dat, niettegenstaande de voorraad geld zeer aanzienlijk is, alles wordt vastgehouden; men durft geen wissel, geene actie of dergelijk papier nemen, uit vrees, dat men een valsch stuk in handen krijgt, of dat de directie der onderneming waarvan men een aandeel koopt, met de kas zal verdwijnen. Een bewijs hiervoor is, dat buitenlandsche industriële ondernemingen, gedurende de laatste anderhalf jaar aan de Londensche beurs steeds gerezen zijn, even als de bankactiën, terwijl alle actiën van binnenlandsche ondernemingen voortdurend zijn gedaald.

— De regtbank zal voor het eerst geroepen worden om de wet van het jaar 1854, tegen de omkoopingen en het onbehoorlijk oefenen van invloed bij de verkiezingen, in toepassing te brengen. Een zekere bakker, met name *Treherne*, in het graafschap Denbigh, leverde eene aanzienlijke hoeveelheid brood aan eene school, onder het bestuur van den heer *Barnwell*. Deze laatste wilde *Treherne* en diens zoon dwingen voor zijnen kandidaat te stemmen, door hen te dreigen hun zijne klandisie te ontnemen. Als deze bedreigingen het daarvan verwachte gevolg niet hadden, werden zij terstond na de verkiezing ten uitvoer gelegd. Maar thans heeft *Treherne* eene aanklagt ingesteld tegen den heer *Barnwell*, die, indien hij veroordeeld wordt, luidens de bepalingen dier wet, 50 £ en de proceskosten aan den heer *Treherne* zal moeten betalen.

— De *Times* geeft eene levendige schildering van het thans op stapel staande monsterschip *the Great Eastern*, dat in ééne maand naar Indië of Australië zeilen zal en 4000 passagiers kan medenemen, waarvan 800 eerste klasse, of anders, zoo noodig, 10,000 man troepen. De bespiegelingen over eene dusdanig opeengepakte en drijvende maatschappij vormen het vermakelijkste gedeelte van het artikel. De bijzonderheden betreffende het schip, dat uit ijzer vervaardigd wordt, zijn intusschen belangwekkend. De grootte is 22,500 tonnen last, de lengte 700 voeten en de hoogte 60. Er zijn 30,000 ijzeren platen noodig, waarvan ieder een derde ton weegt en door 100 krammen aangehecht wordt. Het schip zal stoom-, schroefen zeilvermogen bezitten, 10 stoomketels en 100 ovens bevatten. De lengte der suite-salons is 400 voeten en de omwandeling van het dek zal 6 à 7 minuten vereischen. Er zullen 11,000 tonnen steenkolen aan boord zijn en de verlichting zal door gas geschieden, dat aan boord vervaardigd wordt, terwijl het elektrieke licht van den grooten masttop des nachts een bestendig maanschijnsel zal afwerpen. Het zeildoek houdt 6500 ellen, en de spoed van *the Great Eastern* wordt gerekend op 18 Engelsche mijlen in het uur. Er zijn zeven masten en vijf stoomschoorsteenen.

— Voor eenige weken heeft bij Lundhill, in Engeland, in eene steenkolenmijn eene ontbranding van gas plaats gehad, waardoor niet minder dan 189 van de 208 werklieden, die zich in de mijn bevonden, zijn omgekomen. Het onderzoek naar de oorzaak van dit verschrikkelijk voorval heeft niet tot eene stellige uitkomst geleid, doch naar alle waarschijnlijkheid is het gebeurde aan de onvoorzigtigheid van de werklieden te wijten, en wel aan de in vele mijnen heerschende gewoonte om de Davylampen te gebruiken *zonder* de kap, welke de ontbranding van het gas verhindert. Naardemaal men de lamp van die kap ontdoet, omdat zij het licht vermindert, wijzen de Engelsche bladen op het belang van eene verbetering der Davylampen, te weten op versterking van haar licht, met behoud van de veiligheid tegen ontbranding van het gas.

— De handel in koelies of Chinesche landverhuizers wedijvert dikwerf in afschuwelijkheid met den vroegeren slavenhandel. Meer dan een voorbeeld in den laatsten tijd heeft doen zien aan welk eene schandelijke behandeling die Chinezen bloot staan aan boord der schepen, die hen uit het overbevolkte hemelsche rijk voeren naar de West-Indische eilanden om daar door handenarbeid den kost te verdienen. Van al die gevallen hebben geene meer opspraak verwekt dan de sterfte aan boord van de schepen *Duke of Portland* en *John Calvin*, op hunne vaart van Hongkong naar Havanna. De Engelsche regering heeft het daarom van haren pligt geacht, een onderzoek daarnaar in het werk te stellen. Het resultaat van dit onderzoek nu — in een uitvoerig rapport vervat — is thans bekend geworden. Wat de *John Calvin* betreft, weet men tot nu toe slechts, dat het schip met 302 koelies onder zeil ging, zonder voor meer dan 86 de voorgeschrevene ruimte te hebben; dat alle koelies met uitzondering van 81 gedwongen vertrokken en dat 122 van hen stierven, voordat het schip Cuba bereikte. De omtrent de *Duke of Portland* gewisselde correspondentie laat nog veel in het duister. Van de 332 aan boord gebragte koelies stierven 128 op de reis; de passagiersruimte was aanmerkelijk kleiner dan voorgeschreven was. De koelies werden 3 à 4 dagen voor het vertrek van het schip aan boord gebragt. Toen de inspecteur voor de landverhuizing zijn bezoek deed, waren reeds 38 te ziek om op het dek te komen en 1 was gestorven. Voor het vertrek vond eene poging tot muiterij plaats, omdat de koelies, zoo als de tolk verklaarde, slechts 1 dollar in plaats van de toegezegde 8 dollars ontvingen. De kapitein zeide: »Ik geloof dat een derde der lieden met geweld of door list zijn weggesleept, geroofd en gestolen." Daar zij nu aan het muiten waren, kwam de heer *May* uit Hongkong met zijne politie aan boord, dreef de koelies met de bajonnet naar beneden, wapende de matrozen met hartsvangers en liet twee met kartetsen geladen veldstukken tot beheersching van het dek daarop plaatsen. Zoo ging het schip onder zeil. De kapitein ging nooit slapen zonder een sabel naast zich, en slechts een klein aantal koelies mogt te gelijk op het dek komen. Natuurlijk brak onder de opgeslotene koelies eene boosaardige ziekte uit, door welke ten laatste de bemanning werd aangetast. Zelfmoorden en pogingen daartoe namen onder de koelies toe, weshalve de kapitein 12 tot 18 in de ijzers moest slaan. De arme schepsels trachtten zich daarna dood te laten hongeren en men stopte hun daarom hunne rations met geweld in den mond. De inspecteur der landverhuizing te Hongkong, die tijdens het vertrek der beide schepen in functie was en die zeker de meest schuldige is van al die toegebragte worstelingen, is ondertusschen gestorven; zijn opvolger tracht de schuld op de ambtenaren te Havanna te werpen.

FRANKRIJK.

Op den 20sten April 1806 bragt Koningin *Hortense* op het kasteel St. Cloud een' zoon ter wereld, die dus Maandag j.l zijn 50ste levensjaar intrad. Die zoon is thans Keizer der Franschen.

Bij gelegenheid van 's Keizers verjaring zijn vele officieren van de Engelsche marine en het Engelsche leger tot ridders, kommandeurs, enz., van het Legioen van Eer benoemd. De admiraal *Dundas* heeft het grootkruis gekregen.

— Zondag heeft in de keizerlijke kapel van de Tuilleriën de plegtige eedsaflegging plaats gehad van mgr. *Morlot*, den nieuwen aartsbisschop van Parijs. De Keizer heeft zich bij die gelegenheid voor den kardinaal op de knieën geworpen en hem om zijn' eersten zegen verzocht. Na aan dien wensch voldaan te hebben, is de aartsbisschop naar de appartementen van de Keizerin en van den jongen prins geleid, aan welke hij mede zijn' zegen heeft gegeven. Aanstaanden Zaturdag zal de plegtige installatie plaats hebben.

— De Russische grootvorst *Konstantijn* is Maandag middag ten half drie, aan boord van de *Orloff*, en door twee andere Russische oorlogsschepen vergezeld, te Toulon aangekomen. Tien met vlaggen overdekte schepen hebben, ieder met een salvo van 21 kanonschoten, Z. K. H. bij zijne aankomst ter reede begroet.

De grootvorst stapte om 4 uur voor het arsenaal aan land, en werd aldaar verwelkomd door den zee-prefect, den prefect van het departement du Var en den admiraal *Trehouart*. De prins werd met korte aanspraken welkom geheeten en door de menigte nieuwsgierigen luide begroet.

De Russische generaal *Todtleben*, die den grootvorst *Konstantijn* uit Parijs was te gemoet gereisd, is te Toulon ook het voorwerp van algemeene bewondering en groote belangstelling geweest.

Alvorens naar Toulon te vertrekken, heeft generaal *Todtleben* een tweede gehoor bij den Keizer gehad en toen aan Z. M. een exemplaar ter hand gesteld van zijn dagboek der operatiën en verdedigingswerken van Sebastopol. Dit dagboek, hetwelk een getrouw geschiedverhaal bevat van de verdediging van Sebastopol, is door den schrijver voor Keizer *Napoleon III* in de Fransche taal overgezet.

De groote wapenschouwing, door den Keizer ter eere van grootvorst *Konstantijn* te houden, is bepaald op den 6den Mei. Daartoe zullen vereenigd worden 50,000 man, zijnde 10,000 meer dan bij het verblijf van Koningin *Victoria*.

De te Parijs aanwezige Polen zullen die stad verlaten vóór de komst van den grootvorst, en eerst na diens vertrek daar terugkeeren.

— Vorst *Daniëlo* van Montenegro bevindt zich nog altijd te Parijs. Hij heeft eindelijk j.l. Vrijdag bij den vertegenwoordiger der Porte te Parijs zijne opwachting gemaakt, waartoe hij eerst niet had kunnen besluiten. Dit bezoek schijnt op bepaald verlangen van Keizer *Napoleon* geschied te zijn, en wordt aangemerkt als een blijk van den geest, waarin het Fransche gouvernement zijnen invloed in de zaak van Montenegro gebruiken wil.

— De zaak van het complot, ten gevolge waarvan zoo vele arrestatiën zijn geschied, wordt met ijver onderzocht. Nu weder wordt gezegd, dat het plan der zamenzweerders was, om den Keizer door middel eener helsche machine, geplaatst onder de keizerlijke loge in het *Théâtre Français*, in de lucht te doen vliegen. Door de kelders van Chevet zou men tot onder die loge doorgraven. Een werkman in zijden stoffen is de voornaamste beschuldigde. Deze moet reeds alles hebben beleden, en alle medewerking van de uitgewekenen in Londen, ten stelligste hebben ontkend.

— Te Grasse, in Provence, hield zich gedurende den vastentijd eene missie van Capucijnermonniken op, wier predikatiën en vermaning tot boetedoening veel sympathie vonden. Hunne predikatiën waren voornamelijk tegen de door de kerk niet erkende geschriften gerigt, en hun ijver om deze te bestrijden werd met zeer goed gevolg bekroond, want toen het hoofd der missie kort voor haar vertrek alle geloovigen opriep tot de afgifte van alle zonder kerkelijke goedkeuring voorziene boeken, brochures, bladen, andere geschriften enz. om plegtig verbrand te worden, werd een buitengemeen groot aantal boeken afgeleverd, waaronder werken van *Thiers*, *Balzac*, *Dumas*, *Sue*, den tegenwoordigen senator *Merimée*, *Michelet*, *Jules Simon*, *Lamartine* enz. Het *auto da fé* geschiedde, op Witten Donderdag 's avonds te 9 uur, op de Groote markt der stad Grasse, met algemeene plegtigheid. Daar was een brandstapel opgerigt, waarop de boeken, bladen, geschriften enz. werden opeengehoopt. Te 9 uur begaf de geestelijkheid zich in processie derwaarts, voorafgegaan door de koorknapen, ieder een met zwart floers omhangen kruis in de hand dragende. Bij fakkellicht zette de optogt zich langzaam in beweging. Aan den brandstapel gekomen, ontstaken de Capucijners dezen met de fakkels; terwijl de vlammen opstegen zong de pastoor met luider stem het *Parce Domine*. Eene ontzettende volksmenigte omringde den brandstapel. Wel werden hier en daar eenige aanmerkingen tegen het *auto da fé* vernomen, doch zij waren zeldzaam, en het volk zeide in zijne platte taal: »*Vau brûla les roulauciers!*" (De vrijdenkers zullen verbrand worden.)

BELGIË.

Bij de algemeene volkstelling, in België op den 31sten December l.l. gehouden, zijn 4,530,106 inwoners geteld; onder dat getal waren 89,631 die het regt hadden om bij de verkiezing van leden der wetgevende kamers eene stem uit te brengen; dus bijkans één kiezer op elk vijftigtal inwoners.

Bij die volkstelling is voorts gebleken, dat er 14,853 kloosterlingen (monniken en nonnen zamengerekend) in België waren, dat is 2885 meer dan op den 15den October 1846.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Dingsdag den 21sten April.

De Tweede Kamer der Staten Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat.

Zijn ingekomen onderscheidene wets-ontwerpen, die naar de afdeelingen worden verzonden.

De geloofsbrieven van het nieuw benoemde lid, den heer *Poortman*, zijn onderzocht en wordt tot zijne toelating besloten, waarop de verkozene de vereischte eeden aflegt en zitting neemt.

De Kamer heeft bepaald, dat op aanstaanden Maandag zullen aanvangen de beraadslagingen over het nader rapport der commissie tot onderzoek der door den minister van koloniën ingezonden inlichtingen ten aanzien van het reglement voor de drukwerken in Nederlandsch Indië.

Na afloop daarvan zal, volgens een besluit der Kamer, de heer *van Hoëvell* zijne interpellatie rigten tot den minister van koloniën betrekkelijk de uitgifte van suikercontracten in Nederlandsch Indië.

De Kamer heeft heden hare afdeelingen hernieuwd, die benoemd hebben: tot voorzitters, de heeren *Blaupot ten Cate*, *Baud*, *van Nispen van Sevenaer*, *Bosscha* en *van Rappard*;

tot onder-voorzitters, de heeren *Jespers*, *van Akerlaken*, *van Zuylen van Nyevelt*, *Thorbecke* en *Dirks*, en

tot leden der commissie voor de verzoekschriften, de heeren *Bots*, *van Deinse*, *van der Veen*, *de Lom de Berg* en *de Limpens*.

De vergadering is daarop tot Maandag aanstaande gescheiden.

De heer baron *Schimmelpenninck van der Oye*, welke door ongesteldheid verhinderd is geworden om aan de beraadslagingen over het ontwerp van wet op het lager onderwijs in de afdeelingen der Tweede Kamer deel te nemen, heeft, onder dagteekening van den 10den April, een geschrift aan zijne medeleden van die vergadering gerigt, waarin hij zijn gevoelen over dat ontwerp, vooral over art. 21, ontwikkelt. De schrijver keurt de in dat art. voorkomende bepaling, dat bij de wet rijks-subsidie voor bijzondere scholen verleend kan worden, ten stelligste af, hoofdzakelijk op de ook in het verslag der commissie van rapporteurs opgegeven gronden. Hij meent dat het oogenblik voor eene herziening der wet van 1806 gekomen, en langer uitstel in dit opzigt niet mogelijk is; maar hij oordeelt, dat geen uitzigt op het ontstaan van afzonderlijke godsdienstscholen geopend mag worden, en dat men daarbij op onoverkomelijke, voor de Godsdienst en den Staat gevaarlijke bezwaren zou stuiten. Daarbij toont hij aan, dat de Staat nauwlettend alles vermijden moet, wat tot beslissing over geschilpunten die uit bijzondere geloofs-artikelen voortspruiten, zou leiden.

'S GRAVENHAGE, 22 April.

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon den heer *D. Peereboom Voller*, stadsgeneesheer te Batavia, met verlof hier te lande.

— Bij kon. besluit van den 20sten dezer is aan den heer *F. de Brouwer van Hogendorp*, te Mechelen (België), concessie verleend tot den aanleg en de exploitatie van eenen spoorweg van Zevenaar, over of langs Borculo en Enschedé, tot de Hannoversche grenzen in de rigting van Rheine, op den voet der voorwaarden bij dat besluit gevoegd en door den heer *de Brouwer van Hogendorp* aanvaard.

— De Koning heeft bij besluit van den 16den dezer bepaald dat de groote of zoutharing-visscherij voor het jaar 1857 zal mogen worden aangevangen op den tweeden Junij a.s., en dat alzoo de netten voor het eerst mogen worden uitgeworpen, om in volle zee haring te visschen, in den avond van den tweeden Junij.

— Men verneemt dat de Regering zich in den laatsten tijd heeft bezig gehouden met het in gereedheid brengen der ontwerpen van wet nopens 's rijks comptabiliteit, en dat zij reeds zijn of weldra zullen worden onderworpen aan het oordeel van den raad van state.

— Uit Rusland is alhier aangekomen de inspecteur der telegrafie in dat rijk, ten einde de telegraafdienst hier te lande in oogenschouw te nemen. Hij had met dat doel reeds Amsterdam bezocht.

— De heer *Josué Witz*, uitgever en drukker der *Nederlandsche Katholieke Stemmen*, is door den Paus benoemd tot ridder der orde van den H. Gregorius den Groote.

— Luidens een met de jongste mail bij het departement van koloniën uit Suriname ontvangen berigt, gedagteekend den 21sten Maart j.l., heerschten in genoemde kolonie allerwege rust en orde.

AMSTERDAM, 22 April.

Vóór hun vertrek uit de hoofdstad op eergisteren hebben HH. MM. de Koning en de Koningin herhaaldelijk en op de treffendste wijze hunne bijzondere tevredenheid over de hier doorgebragte dagen betuigd. — Behalve andere aanzienlijke giften, als aan de maatschappij *Caecilia*, aan den Holl. schouwburg en de kon. Ned. zeil- en roei-vereeniging, heeft Z. M. eene som van *f* 2000 voor de algemeene armen aan den burgemeester ter hand doen stellen.

Z. M. heeft de heeren *J. J. van Voorst*, predikant, en mr. *W. C. Mees*, secret. der Ned. bank, tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw benoemd.

— Heden is in de kracht des levens, na eene langdurige ziekte, overleden de heer *Is. Warnsinck*, wethouder dezer hoofdstad, belast met het bestuur der publieke werken. De stad verliest in hem een kundig en regtvaardig burger, het gemeentebestuur een ijverig en bekwaam lid. Als bouwkundige was hij zeer geacht.

— De heer *F. H. van Vlissingen*, benevens eenige andere partikulieren en handelshuizen, hebben een uitvoerig adres aan Z. M. ingediend, betreffende eene Europesche kolonisatie op de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen, buiten Java en Madura.

— De ziekte onder het vee, of de zoogenaamde longziekte, breidt zich al meer en meer in sommige streken van Noordholland uit. Op onderscheidene stallen heeft men daardoor reeds groote verliezen te betreuren, dat almede eene der oorzaken van de duurte van het vee is. Zonderling is het, dat men reeds eenige malen heeft opgemerkt, dat die ziekte ook kalveren aantast, ja zelfs dat pas geboren kalveren aan die ziekte sterven terwijl de moeder daarvan bevrijd bleef, ofschoon het kalf die ziekte mede ter wereld bragt.

ROTTERDAM, 22 April.

Het alhier te huis behoorende barkschip *Elise Susanne*, kapitein *J. Kuyt*, dat wegens muiterij aan boord te Rio-Janeiro was binnengeloopen, heeft den 3den Maart de reis naar Batavia voortgezet, na te Rio-Janeiro gevangen te hebben achtergelaten 20 militairen en zeelieden, waaronder de stuurman *Daveman*, die met de eerste gelegenheid naar Nederland zullen worden getransporteerd. Het complot was door den Nederlandschen consul-generaal zoo veel mogelijk geïnstrueerd, terwijl de noodige bescheiden door dezen aan de Nederlandsche regering zijn opgezonden.

ASSEN, 23 April.

In het politieblad van den 13den Januarij j.l. is zekere *Johan Joseph Brinkman*, door de arrondissements-regtbank te Heerenveen veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van eene maand, ter zake van mishandelingen, als voortvlugtig gesignaleerd; deze is gepasseerde Vrijdag avond door twee rijksveldwachters, welke hem dien dag gevangen hadden genomen, in bewaring gesteld in de gemeente-gevangenis te Odoorn, terwijl de veldwachter der gemeente Odoorn de deur der gevangenis zeer goed gegrendeld en gesloten heeft, nadat de gevangene er binnen was gebragt. De twee rijksveldwachters hebben zich daarna naar hunne gemeenten verwijderd. Des anderen daags 's morgens, toen een der beide rijksveldwachters bij de gevangenis kwam, met een der geregtsdienaren van de gemeente Borger, ontdekte men dat de gevangenis van buiten was opengebroken en de gevangene ontvlugt was, zonder dat men den dader of daders heeft kunnen opsporen, die den gevangene in het ontkomen behulpzaam zijn geweest, hoewel men wel twee leden zijner familie verdenkt, die bij het gevangennemen van *Brinkman* tegenwoordig waren en zich daarmede niet zeer ingenomen toonden.

— Naar men verneemt, zal dit jaar door de eigenaren van het Oranjekanaal eene mindere hoeveelheid turf gemaakt worden dan in het vorige jaar en zullen zij zich bepalen tot 800 dagwerk, terwijl in 1856 3000 dagwerken gemaakt zijn. Hoezeer die maatschappij met veel egoïsme te strijden heeft, worden niettemin met kracht de werken voortgezet en gaat men trots alle tegenwerking met ijver voort.

GRONINGEN, 23 April.

Bij kon. besluit van den 17den dezer is benoemd tot dijkregter van Nieuw-Beerta de heer M. K. HEMMINGA, en tot dijkregter van Beerta de heer R. P. HAAN.

— In de laatst gehouden zitting van den gemeenteraad van Winschoten is met algemeene stemmen besloten tot het verleenen eener bijdrage van *f* 5000 voor de graving van het Winschoterdiep.

Dat besluit is genomen naar aanleiding eener conferentie van eene commissie uit den raad met twee leden van het collegie van ged. staten. Het toegestane subsidie zal worden uitgekeerd na de voltooijing van het werk, dat overigens geheel door en voor rekening der provincie zal worden ondernomen, zoodat Winschoten van verdere betaling geheel vrij zal zijn.

— In de vorige week is aan den breeden weg tusschen Muntendam en de Meeden een jonggeboren kind gevonden, hetwelk waarschijnlijk kort te voren daar was neergelegd, aangezien het nog leefde, doch is het weinig tijd daarna overleden. De justitie heeft een onderzoek ingesteld en is, naar men verneemt, de daderes reeds op het spoor.

In de gemeenten Vollenhove en Wanneperveen maakt men tegenwoordig weder veel werk van het verzamelen (trekken) der bekende waterplant de scheeren, in de provincie Groningen meest bekend onder den naam van aalstiekel of stiekelkreuzen (zie VAN HALL, *Landhuishoudk. Flora*, p. 215). Dit kruid is in de laatste jaren meer en meer van belang geworden, als eene onkostbare en voor aardappelen en rogge zeer dienstige meststof. Bovengenoemde gemeenten, en voornamelijk laatstgemelde plaats, zijn in hare ontelbare wateren zeer rijk aan dat product. Het wordt bij praamschuiten verkocht en veelal naar de gemeenten waardoor de Hoogeveensche vaart loopt, en niet het minst naar Hoogeveen zelf vervoerd en aldaar tot bemesting met succes gebezigd. Ook in deze provincie dienen op sommige plaatsen de scheeren als bemesting. De scheerentrekkers kunnen doorgaande per week van *f* 10 tot *f* 15 verdienen, en niet zelden wordt door een' man met zijn' aankomenden jongen de huishouding wekelijks met *f* 20 en meer gebaat.

Sedert verscheidene jaren heeft men in eenige provinciën van Frankrijk beproefd het koren te zetten, in plaats van het uit de hand of met de zaaimachine te zaaijen. Een ongeloofelijke oogst moet daarvan het gevolg zijn. Men heeft alsdan voor één bunder slechts 33 kop zetkoren noodig, terwijl men twee mud behoeft, wanneer men op de gewone wijze zaait. Door het zetten van het koren worden derhalve in Frankrijk jaarlijks 6 à 9 millioen mudden koren bespaard. Bovendien zou de opbrengst 600 à 800 voor 1 zijn, terwijl bij het zaaijen uit de hand slechts 12 à 15, bij de zaaimachine 25 à 30 verkregen wordt.

De paardenfokkerij levert bij de buitengewone duurte der paarden tegenwoordig zeer groote winsten op. Niettegenstaande de oorlog in het Oosten — die, met regt, als eene der eerste oorzaken van den hoogen prijs dezer diersoort mag worden beschouwd — reeds meer dan een jaar geëindigd is, is er niet alleen geene vermindering van waarde daarbij op te merken, maar blijft die aanhoudend, zoo niet stijgen, dan toch op dezelfde hoogte, getuigen de in dit voorjaar gehoudene paardenmarkten. Vooral de jonge paarden zijn zeer »gewild", wanneer ze namelijk goed vet zijn. Op dit laatste wordt zeer nauw gelet, vooral door vreemde kooplieden, die ze verre moeten wegvoeren. Immers, er worden door Fransche kooplieden zeer vele paarden opgekocht voor Algerië, en door Duitsche kooplieden voor de Pruissische kavallerie, die lange mijlen moeten afleggen, alvorens zij op de plaats hunner bestemming zijn gekomen, en zeer zeker aldaar geene heel presentable figuur zouden vertoonen, wanneer ze hier niet goed vet werden afgeleverd. In dit geval wordt er van *f* 400 tot *f* 500 — voor de uitnemendsten nog daarboven — voor besteed.

De oude tapijtweverij, welke in vroegere eeuwen de luister en de vermaardheid van Audenaerde in Oost-Vlaanderen was en alom bewondering verwekte door de schoone tapijten, aldaar voortgebragt, schijnt eerlang Vlaanderen op nieuw tot voorspoed en roem te zullen verstrekken. Men verneemt toch dat eenige Belgen, te Parijs gevestigd (in welke hoofdstad de vermaarde Audenaerdsche tapijtfabrijk der GOBELINS, op het einde der 17de eeuw, door toedoen van LODEWIJK XIII en LODEWIJK XIV, werd gelokt) het ondernomen hebben de tapijtfabricatie van hooge schering in West-Vlaanderen op nieuw in te rigten. Reeds zijn verscheidene getouwen te Ingelmunster, nabij Iseghem, in werking, en men vleit zich die ook binnen Audenaerde te vestigen, waar de tapijtweverij reeds van den aanvang der 15de eeuw het voornaamste bestaanmiddel der inwoners was. Ook meldt men, dat de algemeene Oostenrijksche tentoonstelling, welke in 1858 te Weenen zal worden geopend, tapijten van Ingelmunster zal bezitten, en dat ter laatstgemelde plaats de tapijtmakers werkzaam zijn, welke te Parijs de kamer van den keizerlijken prins hebben versierd.

In de jongste aflevering van het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* schrijft men uit Leeuwarden het volgende: » In de raadsvergadering van den 9den April is, in strijd met de regelen der gezondheidsleer, in een reglement voor de jongensschool, eene verandering gemaakt in de leeruren, waardoor de leerlingen nu telkens 2 maal 3 uren per dag op de harde banken achtereen zullen moeten zitten, in plaats van 3 maal 2 uren per dag."

Nog iets over kometen.

De dwaze vrees, dat de aarde op den 13den Junij zoude vergaan doordien eene komeet dan tegen de aarde stooten en haar verpletteren zou, neemt langzamerhand te Parijs zoowel als elders af, dank zij de voorlichting der wetenschap. Reeds vroeger hebben de Leidsche hoogleeraar KAISER en daarop de Weener sterrekundige LITTROW aangetoond, dat de wederverschijning van de komeet van 1556 in dit jaar zonder eenigen den minsten grond is voorspeld. Is hiermede reeds de grond vervallen, waarop dat bijgeloof grootendeels berustte, de beroemde Noorweegsche astronoom professor HANTSTEIN gaat nog verder en betoogt, in de *Christianiapost*, ter geruststelling van de onkundige lieden in Noorwegen, dat ook wanneer eene komeet met de aarde in botsing mogt komen, hieruit geen de minste schadelijke gevolgen zullen ontstaan.

De kometen, zegt hij, zijn dampvormige ligchamen of nevelverzamelingen van zoo dunne stof, dat men zelfs kleine vaste sterren met onverzwakten glans midden door de kometen heen kan zien. De groote mathematicus EULER, die zich veel met de theorie der kometen heeft bezig gehouden, betoogt dat, wanneer men eene groote komeet tot dezelfde digtheid kon te zamenpersen als de aarde heeft, zij ongetwijfeld in eene walnootschaal zou kunnen worden besloten. Er vallen dikwerf meteoorsteenen op de aarde neder; deze zijn vaste massa's uit eene soort van metaal, die soms een aanzienlijk gewigt hebben en zich met eene snelheid in het wereldruim bewegen als die der aarde; en ofschoon ze vaak eene wel honderdmaal zoo groote massa hebben als eene komeet, en harde ligchamen zijn, hebben ze toch geen anderen invloed op de aarde, dan dat ze een gat van een voet diepte in de aardoppervlakte maken.

De werking welke het eene ligchaam op het andere door tezamenstooten veroorzaakt, hangt af van de snelheid, de massa en hardheid van het stootende ligchaam. Welken invloed op den aardbol zou dan eene nevelmassa kunnen hebben, die, goed tezamengedrukt, in de schaal eener noot kan worden gevat? Hoogstens zou ze eene kleine windvlaag in de naaste omgeving van de plaats waar ze stootte, te weeg brengen. Maar buitendien is het ook zoo onwaarschijnlijk dat eene komeet tegen de aarde aanstooten zal, dat men een millioen tegen één zoude kunnen verwedden, dat dit nimmer zal gebeuren.

» Daar alzoo, zegt de heer HANTSTEIN ten slotte, de sterrekundigen geene komeet kennen die in het perihelium zal komen en alzoo de aarde zal kunnen naderen op den 13den Junij e.k.; daar ook — dit al eens aangenomen — er oneindig weinig waarschijnlijkheid bestaat, dat er eene zoo groote toenadering tot de aarde kan plaats hebben, en daar eindelijk, wanneer ook zulk een tezamentreffen in den loop der eeuwen eenmaal geschiedde, de werking ter naauwernood door de menschen zou worden bespeurd — zoo moet men deze epidemie, die ook in Noorwegen heerscht, beschouwen als een gevolg van het bijgeloof, verdicht door onkundige personen die aan de onwetende en ligtzinnige menigte van Parijs iets anders te overdenken hebben willen geven dan oproeren en staatkundige bewegingen."

(*Ingezonden.*)

Broodprijs.

Alle verandering is geen verbetering, zegt een oud spreekwoord. Door verandering leert men evenwel menschen en zaken dikwijls beter kennen en beoordeelen. Vreesden sommigen toch, dat bij de afschaffing der broodzetting door de gemeentebesturen, de concurrentie onder de bakkers zoo groot zou worden, dat er, om niet iets ergers te zeggen, vele knoeijerijen uit zouden ontstaan, die vrees blijkt niet alleen ongegrond te zijn geweest, maar de bakkers hebben deze zaak zeer in hun voordeel weten te leiden. En heeft de regering wijselijk begrepen, door de afschaffing der belasting op 't gemaal, de mindere standen van belastingen op een der eerste en noodwendigste levensbehoeften — het brood — te moeten ontheffen, — niet alzoo de bakkers; want — deze durven die belasting wel ruimschoots in den zak steken. Die te lande hebben zich meestal onderworpen aan de zetting der Groningers, door de Couranten bekend gemaakt; en of dit bij mondeling accoord of schriftelijk contract is geschied, dit doet er niet toe, men heeft er altijd vrede mede, want — gewoonlijk kost een roggenbrood van 4 Ned. ponden 3 à 4 centen meer, dan naar de zetting door 't gemeentebestuur. Had het omgekeerde slechts nu en dan plaats, hoe spoedig zoude men ondervinden, dat die vereeniging in duigen viel! Doch, wij vragen, of 't niet al te erg is, en of 't wel door de beugel kan, dat de bakkers zich verrijken ten koste der burgers en der armen — want de landbouwers krijgen de belasting terug en de rijken eten niet zoo veel brood — en of 't geen tijd wordt, dat er maatregelen worden genomen om de broodzetting door de gemeentebesturen algemeen weder in te voeren?! Ofschoon er enkele bakkers zijn, die zich aan het doel der regering houden en de bedoelde belasting geven aan de koopers van het brood — zoo moet sedert geruimen tijd 't brood te *Warffum* de 4 Ned. ponden 32 ct. en te *Uithuizen* een zelfde brood 30 ct. kosten — zoo vreezen we evenwel, dat de concurrentie nimmer zoo groot zal worden, of de meeste bakkers zullen, als nu, er bij weten te profiteren; waarom wij 't nuttig en noodig achtten het publiek op deze zaak opmerkzaam te maken en den wensch te uiten, dat er door de bevoegde autoriteiten maatregelen worden beraamd om te zorgen, dat de burgers en de armen niet te veel voor 't brood behoeven te betalen.

Ter verduidelijking van 't bovenstaande laten wij ten slotte volgen eene berekening van den broodprijs naar die van 't bestuur der gemeente U.....

Maal-, bakloon en belasting per mud was te zamen f 2,07.
Hier af de belasting.......................... - 0,69.

Rest nu f 1,36.
De prijs van 1 mudde 66 pd. rogge sedert geruimen tijd gemiddeld .... f 6,00.

Hieruit werd gerekend 90 Ned. ponden brood...... - 7,36.
1 Ned. pond.............. f 0,08 ct. ruim.
4 Ned. ponden............ 32 à 33 ct.

En de Courant zegt sedert geruimen tijd 36 ct.!!!
Uit de Marne.
W......... D.

In verband met het bovenstaande artikel, moge hier de opmerking eene plaats vinden, dat ook elders in ons land een niet onaanzienlijk verschil bestaat in den prijs van het roggenbrood. Te Amsterdam b. v. kost thans een roggenbrood van 4 Ned. ponden 48 cent, te Haarlem 46 cent, en te 's Hertogenbosch, evenals hier ter stede en op vele plaatsen van deze provincie, 36 cent. Er schijnt dus elders nog wel meer reden tot klagen te bestaan dan hier over te hooge broodprijzen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Wegens stoornis op de lijn konden heden geene telegrafische berigten worden overgeseind.

KERK- en SCHOOLNIEUWS.

ROTTERDAM, 21 April. De broederschap der Doopsgezinde gemeente alhier heeft gisteren het volgende zestal opgemaakt voor de vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. HOEKSTRA, als hoogleeraar naar Amsterdam: ds. PEKELHARING, te Middelburg; MÜLLER, te Mensingeweer; LEENDERTZ, te Cleve; VAN GELDER, te Dragten; TEN CATE, te Wormerveer; en FEENSTRA, te Dantumerwoude.

— Tot predikant bij de Ev.-Luth. gemeente te Culenborg is beroepen de proponent W. F. GOHL.

— Tot predikant bij de Herv. gemeente te Langweer is beroepen ds. H. J. VAN DER SCHEER, pred. te Huins en Lijons; en te Hijlaard ds. L. KUILSTRA, pred. te Wolsum en Westhem.

WESTERGEEST, gemeente Kollumerland, 18 April. Heden vierden wij een feest dat om zijne belangrijkheid en het indrukwekkende wel openlijke vermelding verdient. — Onze brave en hooggeachte onderwijzer T. v. TEIJENS had thans den ouderdom van tachtig jaren bereikt, waarvan hij ruim zestig ten nutte der jeugd alhier onvermoeid werkzaam was. — Eene commissie uit de ingezetenen kwam in het namiddaguur met den leeraar der gemeente aan het hoofd, den grijsaard in zijnen heugelijken en plegtigen dag geluk wenschen. — Diep getroffen door de bezielde taal des Evangeliedienaars, begaf zich de onderwijzer naar het schoolvertrek, waar de reeds zaamgevloeide menigte met de blijde schooljeugd zijne komst verbeidde.

Hier werd hem een keurig geschenk in zilver, onder eene hartelijke toespraak namens de reeds genoemde commissie aangeboden. De grijsaard te zeer aangedaan om den ingezetenen gepasten dank voor hunne zoo ongeveinsde belangstelling toe te brengen, werd hierin op eene waardige wijze door twee zijner zonen vervangen.

Het aanheffen van toepasselijke feestgezangen, alsmede het uitspreken van een warmen heilwensch door een naburigen onderwijzer, verhoogde niet weinig de plegtigheid van dit heugelijk feest.

De schoolkinderen, keurig net gekleed, werden door de zorg der ingezetenen, op eene onbekrompene wijze onthaald, terwijl het feest met eene allezins gepaste rede van den leeraar eindigde.

— Tot onderwijzer in de vacante school te Eext is benoemd W. BEZEMA, onderwijzer te Annerveen. Voor het vergelijkend examen hadden zich 16 sollicitanten aangegeven, die alle zijn opgekomen. Na afloop daarvan werd een tal gemaakt, waarop gebragt zijn: W. BEZEMA bovengenoemd, B. HUIZING, onderwijzer te Loon, W. HOUWEN, ondermeester te Zuidlaren, en J. KORS, hulponderwijzer te Noordlaren.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 18 April, *Hansen* Ystroom, Samarang; — 19 *Haken* Vier Gebroeders, Soerabaya; *van Marion* Honigbij, Indramayoe; *Katt* de Stad Emden, *Rozeboom* de Eendragt en *Legger* Jantina Catharina, Bremen; — 20 *de Winter* Staatsr. Comm. v. Ewijck, Banjoewangie; *Jochems* Australië, Soerab.; *Cupido* Mina, Surin.; *Mulder* Magrietha, Leer; *Homan* Groot Zeewijk, Schiedam; — 21 *Steenveld* Willem en Carel, Suriname.
VLISSINGEN 19 April, *v. d. Valk* California, Malaga.
CURAÇAO 8 Maart, *Molenaar* Neptun, Liverpool.
SYRA 10 April, *de Boer* Everhardus, Amst.
ST. MALO 12 April, *Oldenburger* Minerva, Dantzig.
LONDEN 17 April, *Pekelder* Vr. Grietje, Groningen.
POOLE 17 April, *Kuiper* Gerrietz Tetta, Groningen.
NORTH SHIELDS 17 April, *Fenninga* Grietje Dijkstra, Delfzijl.
SUNDERLAND 17 April, *Visser* Jeanette, Rott.
HAMBURG 19 April, *Emmelkamp* Geertruida, Bremen; — 20 *Emmelkamp* Annechina, Tonningen; *de Vries* Margaritha Elise, Zutphen; *Kramer* Pietertje, Amst.
BRUNSHAUSEN 20 April, *de Boer* Jantina Petronella, Amst.
CUXHAVEN 19 April, ... Amicitia, Sunderland.
BREMERHAVEN 17 April, *Bakker* Alida, Newc.
STRALSUND 16 April, *Banting* Marchina, Holtenau.
GOTHENBURG 14 April, *Wolkammer* Ida, Bremen.
KOPPENHAGE 14 April, *Kramer* Rensina, Amersfoort.
Bij FREDRIKSHAVN 12 April, *Westenborg* Diewerdina, v. Londen n. Stettin.

Vertrokken.

AMSTERDAM 18 April, *Brakke* Vr. Antje, Hamburg; — 19 *Kook* Anna Elizabeth, Newc.; *Spijkman* Juliana Louisa, Petersb.; — 20 *de Jong* Antje Visser, Wilmington; *Ebling* Anna Hendrika, Liverpool; *Addens* Jantje Doornbos, *Drent* Tjapko Schuringa, *Oorburg* Hendrika Ellida en *Meijer* Piet Hein, Petersb.; *Geelmuiden* Catharina Johanna, Drammen; *de Jong* Elisabeth, Hamburg; — 21 *Teensma* Reintje, *de Jonge* Castor en *de Jonge* Pollux, Petersb.; *Topzand* Martha, Flensb.
TEXEL 21 April, *Loeius* Ondine, Bordeaux.
VLIE 18 April, *de Jong* Zuiderzee, Havanna; *Bekkering* Catharina, Petersb.; *Coerkamp* Gebroed. Coerkamp, Koningsb.; *de Jong* Houthandel en *Nieting* Catharina, Christiansand.
HELVOET 19 April, *de Grooth* Margrietha, Riga.
VLISSINGEN 18 April, *Kuiper* Phoenix, Barcelona.
BORDEAUX 18 April, *de Winter* Bordeaux, Rott.; *Niekus* Tecla Johanna, Petersburg.
BRISTOL 17 April, *Koster* Zeeploeg, Newport.
SWANSEA 17 April, *Hollander* Louisa Sophia, Dordrecht.
DUNDEE 16 April, *Veldhuis* Prov. Overijssel, Zwolle.
HAMBURG 20 April, *de Groot* Christina Jacoba, Leith; *Redeker* Juffer Garrelts, Petersburg.
BREMERHAVEN 18 April, *Visser* Anna, Dundee; — 19 *de Jonge* Bouwina Mensinga, San Sebastian.
FLENSBURG 15 April, *Riebeling* Cotharina Margaretha, Amst.
LANDSCRONA 15 April, *van Reen* Vereeniging, Londen.

In lading.

BUENOS AYRES 6 Maart, *Wilton van Reede* de Schelde en *Huizing* Elisabeth, Antwerpen.
LIVERPOOL 17 April, *Lever* Hendrika, Petersb.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 17 April, *Scheltens* Regina Hillechiena, Zwolle.

OOSTMAHORN, 22 April. Ter reede gearriveerd 19 April, *Klofkorn* Magrietha, v. Emden n. Amst.
Vertrokken 18 April, *de Vries* Aaltje Maathuis, v. Gron. n. Glouchester; — 21 *Salomons* de Vr. Hillegina, v. Kampen n. Hamburg, — 22 *Otten* Theodoor, n. Leer en *Mudder* Margaretha, n. Emden, beide v. Amsterdam.
ZOUTKAMP, 23 April. Binnengekomen *de Jonge* Jantina, Sunderl.

Volgens een schrijven van kapit. *C. Poelman*, gedagteekend: Vineros den 12den April, was de Amicitia, na door een rooverschip gejaagd te zijn, hetwelk hem twee dagen vervolgd had, in den nacht van den 9den op den 10den April, met groot levensgevaar, te half twee, in de rotsen gestrand, en het schip van boven tot onderen totaal verbrijzeld. De lading was gelost, de tuigaadje geborgen en de equipagie te Vineros, alsmede des kapiteins vrouw en beide kinderen.

Gepraaid 10 April, op 36° 45′ N.Br., 6° W.L., *Bakker* Thetis, van Nizza naar Hamburg.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

18 April. *Nepperus*, Neptunus, v. Gron. n. de Oostzee, m. ballast.
Kramer, Harmonie, v. Antw. n. Stettin, m. teer.
Brouwer, Noordster, v. Delfshaven n. Riga, m. ballast.
De wind den 18 April Z.Z.W., Z.; den 19den Z.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 21 April, *Lohman* Zeldenrust, Newc.
HOLYHEAD 19 April, *Kroon* Jeanne, v. Liverp. n. Genua.
Bij DEAL 17 April, *Bus* Voorwaarts, v. Nieuwediep n. Bat.; — 20 *Franken* Janna Adriana, v. Amst. n. Sur.
LIVERPOOL 29 April, *Menses* Jonkvr. Maria, Amst.
CARDIFF 17 April, *Steffens* Jonge Andries, Londonderry.
NORTH SHIELDS 18 April, *Vorenkamp* Cornolia Alida, *Struys* Antje Jansen en *Broekema* Ida Hillechina, Rott.; *Strating* Jantina en *de Jong* Adolf Frederik, Amst.; *Potjewijd* Alberdina, Dordrecht.
BORDEAUX 18 April, *Duintjer* Catharina, Belfast; *Pot* Hoop, Hull.
BAYONNE 18 April, *Kayzer* Harmonie, Lynn.
PORTO 11 April, *Zeegers* Catharina, Amst.; *Blaak* Jantina, Hamburg; — 12 *Hazewinkel* Roelfina Kuyper, Hamburg.
SMIRNA 7 April, *Jonker* Sallandt, Antw.

Vertrokken.

RAMSGATE 18 April, *Struijck* Dankbaarheid, Croisic.
PORTSMOUTH 18 April, *de Vos* Christiaan Louis, Montevideo.
PLYMOUTH 19 April, *v. d. Borg* Geertje, Koppenh.
CETTE 16 April, *Meijer* Zeevaart, Rio Janeiro.
TRIEST 17 April, *van Wulven* Maria, Bat.
SMIRNA 4 April, *Kiers Kok* de Hoop, Liverp.

Zeilklaar.

LONDEN 18 April, *v. d. Star* Maria, Dantzig.

MILFORD, 19 April. Het schip Gesina, kapit. *Kramer*, van Swansea naar Liverpool, is den 17den dezer bij dikke mist op het Maloes Sand gestrand, doch het volk gered.

222ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van f 100 en daarboven.

Trekking der Derde Klasse.

2de Lijst. No. 13263 f 25,000; no. 15268 f 5000; no. 10298 f 1000; nos. 3090, 5591 en 9412 ieder f 200; nos. 733, 2535, 3856, 16203 en 16807 ieder f 100. — *3de Lijst.* No. 1481 f 1500; no. 2170 en 10632 beide f 1000; no. 14160 en 19800 beide f 400; no. 576, 7402, 9844, 10065 en 15224 ieder f 100.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 17den tot en met den 23sten April 1857 zijn te *Groningen* geboren 10 zoons en 8 dochters; gehuwd 6 paren; overleden 14 ouden en 9 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

ROTTERDAM, 21 *April*. Tarwe: 160, 161 ℔ Hoogl. Kleefsche f 365; 160 ℔ Bovenl. Ris f 345; 159 ℔ dito dito f 339.

AMSTERDAM, 22 *April*. Poolsche Tarwe prijshoudend met goeden handel aan consumtie, in andere soorten ging niet om; verkocht: 130 ℔ n. b. Pools. f 380; 127, 128 ℔ dito f 360, f 370; 127, 128 ℔ j. dito f 355, f 360; 126 ℔ geringere dito f 340. — Gedroogde Rogge iets hooger, ongedroogde ruim prijshoudend met goeden handel: 123, 124 ℔ Pommer f 213, f 216; 128 ℔ Pruis. f 215; 120 ℔ Amerik. f 235; 117 ℔ Petersb. f 209; 117 ℔ n. Inl. f 194. — Gerst en Haver zonder handel. — Boekweit in een doen: 118 ℔ Holstein f 239.

Koolzaad op het voorjaar 1 p. vl. lager; op het najaar ½ p. vl. hooger; op 9 vat in April 90 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 77 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering van den 1sten Mei niet williger, najaar vast: op 6/w. f 53,50; vlieg. f 52; Mei f 50,75 a f 50,25; Sept. f 45,50; Oct. f 45,25 a f 45,50; Nov. en Dec. f 45,25. — Lijnolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. f 41,50; vlieg. f 40,25; Mei f 40; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 40,75 a f 41. — Hennepolie op 6/w. f 49,75; vlieg. f 48,50.

LONDEN, 20 *April*. Puike inl. Tarwe ging heden tot 1 a 2 sh. prijsverhooging op de notering van l.l. Maandag van de hand, doch geringe soorten deelden niet in die willigte. Oude vreemde was goed gevraagd en ruim 1 sh. duurder, nieuwe echter verlaten. — Gerst ondervond goede vraag bij 1 sh. verhooging op de puike moutsoorten en 1 a 2 sh. op de laatst verlaagde veilingsprijzen. — Boonen en Erwten bedongen de volle koersen der vorige week. — Haver 6 p. a 1 sh. duurder.

Van den 22sten. Granen met weinig handel en geringen toevoer.

VEEMARKTEN.

NIEUWE PEKELA, 21 *April*. Op de voorjaarsmarkt heden alhier gehouden, was veel vee aangebragt, doch is weinig verkocht, doordien de koopers te hooge prijzen vorderden.

LONDEN, 20 *April*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week bestonden uit 223 runderen, 125 kalveren, 638 schapen en 14 varkens. De handel was heden slap in alle artikelen. Ter markt waren: 3829 runderen, 125 kalveren, 19830 schapen en 230 varkens.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 22 *April*.

Nederl. Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{1}{8}$; Dito Dito 3 pCt. $76\frac{1}{4}$; Dito Dito 4 pCt. $95\frac{3}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{1}{4}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{3}{4}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $38\frac{7}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $44\frac{15}{16}$: Dito 1856, 3 pCt. $44\frac{1}{16}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. $103\frac{7}{8}$; Dito te Londen, $4\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{3}{8}$; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. $96\frac{1}{8}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $75\frac{3}{4}$; Dito Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{1}{4}$; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $86\frac{5}{8}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. $77\frac{1}{4}$. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. $22\frac{1}{16}$. — Russische spoorweg-aandeelen f 75. — Londen, heden Consols f $93\frac{3}{8}$. — Parijs 3 pCt. rente 69.65.

ADVERTENTIEN.

Liefdadigheid.

In de *Haarlemsche Courant* van den 14den en 27sten Maart lees ik de volgende aandoenlijke Advertentie:

„ **Landgenooten!**

» Voor eene BLINDE en ZIEKE **WEES**, dochter van een » te vroeg ontslapen Predikant in deze Provincie, smeek ik u » dringend om eene gift.

» Bloedverwanten, die haar weleer ondersteunden, zijn haar » thans, helaas! ook ontvallen. Treurig is haar toestand en » de toekomst donker. Gij kunt door de betooning uwer » Christelijke weldadigheid, welke nooit te vergeefs wordt » ingeroepen, haar lot verzachten, en hare Christelijke gelatenheid helpen onderschragen. Verlangt gij nadere inlichtin» gen, ik zal ze u volgaarne geven; maar zijt er zeker » van — indien ergens — dan is de penning der liefde » hier wèl geplaatst.

» De Vader der Weezen doe deze opwekking doordrin» gen tot in het binnenste van uw gemoed, en de geest » van den barmhartigen Heiland der wereld opene uwe han» den tot milde bijdragen!

» 's HERTOGENBOSCH, 26 Februarij 1857.

(*w. g.*) M. J. STRUICK,
Predikant."

Diep getroffen door bovenstaande aandoenlijk berigt, en niet twijfelende, of elk wèlgeplaatst hart zal innig medelijden hebben met deze ongelukkige, **blinde, ziekelijke,** geheel **ouderlooze Wees**, dochter van een ontslapen Evangelie-dienaar, zonder inkomsten, zonder Bloedverwanten die haar kunnen ondersteunen, en dus in den hoogsten graad hulpbehoevende, wenscht de ondergeteekende mede te werken tot bereiking van dat weldadig doel, en zal zich daartoe gaarne belasten met de ONTVANGST en BEZORGING van **LIEFDEGIFTEN**, waarvan in de *Haarlemsche Courant* nader opgave zal gedaan worden.

VOORST, bij *Zutphen*, op Paaschdag, 12 April 1857.

D. LENTING,
Emir. Predikant.

De ondergeteekende, alsmede de UITGEVERS dezer COURANT, zullen zich ook gaarne daarmede belasten.

GRONINGEN, 22 April 1857.

M. A. AMSHOFF.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

H. DE VRIES,
Weduwnaar van A. DE WEERTH,
met
H. H. DOORENBOS,
Weduwe van F. H. JANSSONIUS.

GRONINGEN, 22 April 1857.

*** Getrouwd:

J. B. MELCHIOR,
uit *Koppenhage*,
en
C. C. J. VAN DEEN.

GRONINGEN, 22 April 1857.

*** Door Gods goedheid beviel heden voorspoedig van eene DOCHTER CATHARINA REIJNDERS, geliefde Echtgenoot van

A. L. POELMAN.

HOLWIERDA, 20 April 1857.

*** Bevallen van een' *ZOON* P. DE LA LANDE CREMER—KRAUS.

BOLSWARD, 21 April 1857.

*** Mijne geliefde Echtgenoot A. BEBINGH beviel heden voorspoedig van eenen ZOON.

GRONINGEN, 22 April 1857.

J. H. ENTER.

⁎ Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER D. TER BORGH, geliefde Echtgenoot van
H. TER VOOR,
Touwslager.
GRONINGEN, 22 April 1857.
Eenige kennisgeving.

⁎ Heden overleed onze jongste Zoon uit een vroeger huwelijk, DOEKE K. POT, in den jeugdigen leeftijd van nog geen 16 jaren. Hoe smartelijk ons dit verlies ook zij, wij wenschen in Godes doen te berusten.
ZUIDLAARDERVEEN, 17 April 1857.
R. R. GROENWOLD.
R. J. BENTUM.

⁎ Heden avond omstreeks half 10 overleed, na eene langdurige ziekte, in den ouderdom van 76 jaren en 7 maanden, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder MARGIEN THEODORUS MOOLMAN, laatst Wedw. van wijlen JAN MOLENBARG.
GRONINGEN, 20 April 1857.
JAN WESTERS.
Uit aller naam.

⁎ Heden morgen overleed, na eene ongesteldheid van eenige maanden, onze dierbare en geliefde Moeder, WUPKE F. HERMANS, laatst Wedw. van TJAKKO EGGES, in den ouderdom van 61 jaren en 9 maanden.
Eene reeks van jaren was zij voor ons eene hoogst zorgdragende Moeder, en ook hare eenige Zuster verliest in haar eene beminnelijke Bloedverwant.
NIEUWOLDA, 20 April 1857.
L. EGGES.
Mede namens Broeders en Zusters.

Extract.

Bij Vonnis van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen* van den vijftienden April 1857, behoorlijk op de Expeditie geregistreerd, is verklaard, dat **WILLEM KEIZER HENDRIKSZOON**, Koopman, en **BETJE VAN DER KAMP**, zonder beroep, Echtgenooten, wonende te *Groningen*, op eigen verzoek zijn **gescheiden van tafel en bed**, met alle gevolgen daaraan bij de Wet verbonden.
Voor Extract conform:
A. MODDERMAN,
Procureur.

Aanbesteding.

Het KERKBESTUUR der *NEDERL. ISRAËLIETISCHE GEMEENTE* van *Groningen*, voornemens zijnde eenige **VERTIMMERINGEN** te doen plaats hebben in de bestaande **KERKGEBOUWEN** dier Gemeente, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat het BESTEK en de TEEKENINGEN dier Vertimmeringen voor de gegadigden ter lezing zullen voorliggen van af **Maandag den 27sten dezer** tot en met **Donderdag den 7den Mei** aanstaande, in de gewone VERGADERZAAL der Gemeente, boven de ISRAËLIETISCHE ARMENSCHOOL, in de *Haddingestraat* alhier, telkens van 's morgens 8 tot 's middags 12 en des namiddags van 2 tot 6 uur, met uitzondering van ZATURDAG den 2den Mei e.k.
GRONINGEN, 22 April 1857.
Het Kerkbestuur voornoemd:
U. S. OPPENHEIM,
Voorzitter.
Ter ordonnantie van hetzelve:
J. S. ROSENBACH,
Secretaris.

⁎ BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente **GRIJPSKERK** brengen ter openbare kennis, dat de **laatste 30 Aandeelen der LEENING**, groot **ƒ 10,000**, goedgekeurd bij Z. M. Besluiten d.d. 8sten Februarij 1847, no. 51, en d.d. 20sten Mei 1847, no. 48, zullen worden **AFGELOST** op den 1sten JUNIJ 1857, ten Kantore van den GEMEENTE-ONTVANGER van *Grijpskerk* op dien dag met de verschenen Rente betaalbaar zijn gesteld.
GRIJPSKERK, 23 April 1857.
Burgemeester en Wethouders voornd.:
A. J. HESSELINK.
De Wethouder:
M. DE MUINCK.

⁎ BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente **GRIJPSKERK** brengen ter openbare kennis, dat de INSCHRIJVING in eene **GELDLEENING**, groot **ƒ 11,000**, naar eene rente van 4 pCt., aflosbaar bij Loting in tien jaren en verdeeld in AANDEELEN van ƒ 500, ten laste dezer Gemeente, ter bestrijding der kosten voor den opbouw der Scholen, vastgesteld door den Raad dezer Gemeente dd. 8sten April 1857, no. 2, goedgekeurd bij Resolutie van HH. Ged. Staten dd. 16den April 1857, no. 53, wordt **OPENGESTELD** ten Kantore van den ONTVANGER dezer GEMEENTE, op MAANDAG den 27sten April e.k., en indien de Leening niet eerder is volgeteekend, gedurende 21 daaraanvolgende werkdagen zal blijven opengesteld; zijnde het Plan der Leening aldaar ter inzage nedergelegd; zullende de **Storting der Aandeelen** vóór of op den 1sten Julij 1857, op welken dag de Rente ingaat, moeten geschieden ter plaatse als boven.
GRIJPSKERK, 23 April 1857.
Burgemeester en Wethouders voornd.:
A. J. HESSELINK.
De Wethouder:
M. DE MUINCK.

Bij onderhandsche Acte, verleden den 20sten Maart 1857, is door de Heeren **W. VAN STOCKUM en H. VERSCHOOR**, die zich met der woon zullen vestigen te **Groningen**, een **CONTRACT van VENNOOTSCHAP** aangegaan, ten einde voor gemeenschappelijke rekening uit te oefenen het BEDRIJF van

AANNEMER, TIMMERMAN EN MOLENMAKER,

onder de Firma van

W. VAN STOCKUM & Co.

De VENNOOTSCHAP, gevestigd te *GRONINGEN*, is aangegaan voor eenen onbepaalden tijd en zal een **aanvang** nemen **den 1sten MEI 1857.**
De eerste VENNOOT is tot de TEEKENING der **Firma geregtigd**, doch zullen geene **gelden** voor rekening der Firma mogen worden **opgenomen**, of Fondsen van de Vennootschap aan anderen **ter leen** worden **gegeven**, dan met toestemming van beide VENNOOTEN; van die toestemming moet blijken door **medeteekening** van beide VENNOOTEN, met hunne **gewone handteekening**, onder bijvoeging van die der **Firma.**
Geschiedende deze Bekendmaking ter voldoening aan het voorschrift van Art. 22 van het Wetboek van Koophandel.

ZEEUWSCH IJPEN EN ESSCHEN HOUT.

MAANDAG den 27sten April 1857, des morgens te 11 uur, zal, op de Werf van J. DE HAAN, buiten het Kleine poortje te *Groningen*, publiek, *voetstoots* worden verkocht:
Eene aanzienlijke hoeveelheid puik fijne **ZEEUWSCHE IJPEN** en **ESSCHEN STAMMEN**, — aldaar liggende en dagelijks te bezien.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

GEWONE JAARLIJKSCHE

PUBLIEKE VERHURING

op MAANDAG den 28sten April, 's middags te 5 uur, bij N. A' STUUR, te *Martenshoek*, van 16 Perceelen uitmuntend **WEIDELAND**, in *Lammert Kremersheerd* en *Leinwijk*, toebehoorende aan
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA VAN FARMSUM.

Op Maandag den 27sten April

1857, des voormiddags te 10 uur, zullen, voor de Behuizing van Mejufvrouw de Weduwe O. R. OETZES, Westzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, publiek worden verkocht:
Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, bestaande onder anderen in EIKENHOUTEN KABINET, DITO BUREAU met BOVENSTUK, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KOPER, TIN, ENZ.; voorts eene **WINKELKAST** met **TOONBANK** en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.
Te bezien Zaturdag bevorens des namiddags van 2—5 uur.
Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Maandag den 27sten April 1857,

des namiddags te 2 uur, zullen, voor en in de Behuizing van den Heer Mr. P. L. DE GAVERE, Westzijde in de Heerestraat alhier, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBILAIRE** en **ANDERE GOEDEREN**, als: MAH. TAFEL, groote SPIEGELS, een goed geconserveerd DOORNIKSCH TAPIJT, KLEER- en BOEKENKASTEN, MANGEL, OUD PORSELEIN, KAGCHEL, KOPER, TIN en hetgeen meer te bezien zal zijn des Zaturdags bevorens, 's namiddags van 2—5 uur.
Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

HOUTVEILING,

ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 25sten April 1857, des voormiddags te 11 uur, bij de Fabriek en ten Huize van HOUTMAN, bij *Winneweer*, aan 't Damsterdiep, van eene groote partij GEZAAGDE HOUTWAREN, ELLINGS, JUFFERS, KOLDERS en eenige Oostz. VUREN BALKEN; zullende een gedeelte voetstoots worden verkocht.
Mr. S. REIJNDERS,
Notaris.

Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op WOENSDAG den 29sten April 1857, des namiddags te een uur, ten verzoeke en ten Huize van J. J. OOMKES, te *Engelbert*, publiek, op gewone Conditiën te verkoopen: 1 **PAARD**, 10 **HORENBEESTEN**, 1 **CHAIS**, **BOERENEN MELKGEREEDSCHAPPEN** en **HUISMEUBELEN.**
Mr. J. D. TRESLING.

PUBLIEKE VERKOOPING

te Surhuisterveen.

De Notaris **C. H. BEEKHUIS**, te *Buitenpost*, zal, op WOENSDAGEN den 29sten April 1857, ten Huize van J. B. HULSHOFF, te *Surhuisterveen*, provisioneel, en den 13den Mei daaraanvolgende ten Huize van D. B. FOPMA aldaar, finaal, telkens des voormiddags 11 uur precies, publiek presenteren te verkoopen:
Ongeveer 66 Bunders HEIDE- en VEENGRONDEN, gelegen in de Parken en elders te Surhuisterveen, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen AUKJE TAEKES VAN TAEKEN, Weduwe JELLE AUKES HUIZINGA, in leven Winkelierster te *Surhuisterveen*, en zulks in **50** perceelen, breeder bij Biljetten omschreven.
Conditiën te vernemen en Biljetten te bekomen ten KANTORE van bovengenoemden Notaris.

Boeldag,

op WOENSDAG den 29sten April 1857, des voorm. precies te 10 uur, op de Werf van G. J. BARKMEIJER, onder *Noordhorn*, van eene partij **BOOMEN, KROMHOUT**, zware EIKEN en BEUKEN **POSTEN**, eene aanzienlijke partij **SCHEEPSWERFGEREEDSCHAPPEN**, als: HELLINGTOUWEN, BRANDIJZERS, SCHROEVEN, DOMKRACHTEN, ENZ., ENZ.
Voorts van 1 PAARD, 10 Stuks RUNDVEE, 2 SCHAPEN, 5 LAMMEREN, CHAIS, WAGEN, AARDKARREN, den MEST, ENZ.; alsmede 1 **TJALKSCHIP**, groot 88 Tonnen, 4 **PRAMEN**, 1 **SCHOUW** en 1 **BOOT.**
J. HOMAN.

BOELDAG van SLOOPHOUT,

op ZATURDAG den 2den Mei 1857, te 1 uur, aan den Dijk te *Garnwerd*, van het **HOUT** van **5 groote gesloopte SCHEPEN.**
J. HOMAN.

TE HUUR:

Een **PAKHUIS** of **WERKPLAATS** en een drooge **PAKKELDER.** Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

THEE-DEPÔT

BIJ

H. EN T. SIJPKENS,

in „**de Gouden Roemer**," achter de Waag; uit het Magazijn van **OTTO ROELOFS en Zonen**, te *Amsterdam*;
waarin voortdurend te bekomen zijn: **Diverse THEEËN**, tot de **laagste prijzen**, zoo als die en detail uit bovengenoemd Magazijn worden afgegeven in **Pakjes** van **2½ Ons** en **5 Ons**, waaronder zich tevens bevindt eene soort **BLOEMEN-THEE**, in **kleinere pakjes**, zeer geschikt om voor ¼ of ⅛ gedeelte onder goede en ordinaire soorten te worden **gemelleerd**, waardoor de **geur** bijzonder **verhoogd** wordt; — bevelende zich ten vriendelijkste aan.

ECHTE ENGELSCHE

VUURVASTE STEENEN

met het merk *Cowen*, **vuurvaste CEMENT** en

patent Portland CEMENT,

tot verminderde prijzen, bij
H. K. ONNES en Co.

Verandering van Woonplaats.

Mr. **FEISSER**, vroeger gewoond hebbende te *Winsum*, is, om redenen van gezondheid, **verhuisd** naar **BENNEKOM**, Prov. **Gelderland.**

Ondergeteekende berigt aan hare geëerde Begunstigers, dat zij heeft ontvangen de

NIEUWSTE MODELLEN

der **MANTILLES, CHALES-LONG, DOEKEN, ENZ.**, alsmede de **nieuwste Stoffen** voor dit Saizoen.
GRONINGEN, 21 April 1857.
M. MICHEL.

ENGELSCHE BIEREN,

regtstreeks uit de **Brouwerijen** in **Engeland** en **Schotland** aangevoerd, te bekomen op Fust en Bottels, bij
D. DE VRIES,
in Wijnen.
DOCKUM, April 1857.

Leest hier!

Daar de ondergeteekende voor **eigen rekening** het VAK van **VERWEN** en **GLAZENMAKEN** heeft begonnen, zoo rekommandeert hij zich als zoodanig ten vriendelijkste bij zijne geëerde Stad- en Landgenooten aan. Adres letter P, no. 272, aan het Schuitendiep.
JAN BOER.

De tweede beroemde **KWEEN van 1200 ℔**, door den Heer HOMMES geweid en gemest, is door den Vleeschhouwer **J. L. SCHAAP**, in de Ebbingestraat, aangekocht en wordt heden bij de Beurs ten toon gesteld. Hij zal ZATURDAG AVOND worden geslagt en ZONDAG voor zijne geëerde Begunstigers aan den Balk te bezigtigen zijn; verzoekt gunst.

ER WORDT GEVRAAGD,

tegen den 1sten November 1857, op soliede EERSTE HYPOTHEEK, een **KAPITAAL** van **VIJF-DUIZEND GULDEN** (zegge **ƒ 5000**).
Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Twee fiksche JONGENS!

De Steendrukker **CASPARIE**, in de Oosterstraat, vraagt **twee fiksche JONGENS**, tegen **goed Weekloon.**

Ik ontvang aanhoudend de gunstigste berigten over de hulp, die de **REVALENTA ARABICA** aanbrengt in de meest verschillende ziekten; de navraag is in den laatsten tijd zeer sterk geweest en zal naar alle waarschijnlijkheid, hoe meer dit Meel bekend wordt, hoe sterker worden, want het is ontegenzeggelijk een bij uitstek heilzaam voedsel, waaraan vele menschen hunne gezondheid te danken hebben. Heb de goedheid mij ten spoedigste te zenden, &ca.
GORINCHEM, 28 Februarij 1857.
M. H. ROBREN.

Eene proefneming met DU BARRY'S **REVALENTA** zal de goede werking daarvan bij alle maag-, borst- en onderbuikskwalen spoedig doen zien.
Eene kleine bus kost slechts 87½ Cts., 1 ℔ ƒ 2, 2 ℔ ƒ 3½, 5 ℔ ƒ 8, 12 ℔ ƒ 16. Een lepel **REVALENTA** geeft een bord vol smakelijke pap, die aan zieken gezondheid, aan zwakken sterkte schenkt.
De **REVALENTA** is in alle steden en in vele dorpen van ons Rijk te koop; mogt zij ergens moeijelijk te verkrijgen zijn, dan wordt men verzocht zich aan het Hoofd-Dépôt **VERKOOPHUIS** te Amsterdam, of aan eenig ander bekend Dépôt in eene naburige stad te adresseren met postzegels of andere waarde voor het bedrag der bestelde kwantiteit.
Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. P. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Anti-rheumatische Balsem,

van **Dr. OCKER, J.ZOON**, Practiserend Geneesheer en Chirurgijn, vroeger te *Texel*, thans te *Oostzaan*.
De weldadige uitkomsten, welke het gebruik van dezen onwaardeerbaren **BALSEM** zoo dikwijls heeft opgeleverd, bij RHEUMATISMUS, JICHT en ZINKINGS, niettegenstaande alle andere Geneesmiddelen te vergeefs beproefd waren en menigmaal dan zelfs, wanneer de Lijder scheen ongeneeslijk te zijn; — de gemoedelijke overtuiging van deszelfs alle andere middelen overtreffende geneeskracht, stelt het mij ten pligt, dit middel voortdurend aan te bevelen.
MINA EIKEL, Huishoudster bij de Weduwe K. FRAAI, te *Oostzaan*, na reeds anderhalf jaar aan JICHT en RHEUMATISMUS in de Kniegewrichten, vergezeld van verstijving en de hevigste pijnen, geleden te hebben en niettegenstaande alle aangewende middelen, geen hulp kunnende vinden, nam op aanraden hare toevlugt tot **OCKER'S ANTI-RHEUMATISCHEN BALSEM** en was tot verwondering van haar zelve, Vrienden en Naburen, binnen veertien dagen geheel en al hersteld.
Wegens deszelfs *oplossende*, *ontstekingwerende* en *pijnstillende eigenschappen* is het almede een **voortreffelijk middel** bij alle *plaatselijke pijnen* en *ontstekingen*, bij *verhardingen*, *verrekking*, *ontwrichting*, *verstijving*, *kneuzing*, *kliergeswellen* en andere *aanzwellingen*.
Elke lijder diende van dezelve gebruik te maken, daar men zich zonder twijfel in eene spoedige genezing zal verblijden. Dezelve is te verkrijgen bij den Hoofd-Depôthouder Dr. OCKER, J.ZOON, te *Oostzaan*, en verder te *Groningen* bij G. COPINGA; te *Amsterdam*, bij W. J. VAN HULSTEIN, Apoth., Warmoesstraat, bij de Nieuwenbrugsteeg, M. 452; bij RUIJSCH EN WEISSENBRUCH, Apoth., Bloemmarkt, no. 181, en bij B. ADAMA, Apoth., hoek van de Heerengracht en Utrechtschestraat; te *Dordrecht* bij VAN GELDER en VAN WAGENINGEN; te *Dockum* bij ZWART, Apoth.; te *Leeuwarden* bij A. H. VAN WAMEL & FILS; te *Rotterdam* bij VAN SANTEN KOLFF, Apoth.
Deze Balsem is aan geen bederf onderhevig en kan jaren lang bewaard blijven.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*,
April 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
12	747,03	746,20	744,60	7,2	10,7	5,5	0,83	0,46	0,90	W.Z.W.	Z.Z.W.	Z.Z.O.	bewolkt.	bewolkt.	bewolkt.
13	735,84	735,07	735,87	3,5	6,4	4,8	0,92	0,79	0,79	O.Z.O.	„	Z.	betrokken.	betrokken.	„
14	735,56	742,18	744,26	4,7	7,3	5,0	0,90	0,93	0,97	Z.	Z.W.	W.t.Z.	„	bewolkt.	„
15	749,06	752,08	754,75	6,1	8,1	5,2	0,82	0,72	0,83	Z.Z.W.	„	Z.	„	„	„
16	759,10	759,80	761,15	4,6	10,0	7,3	0,91	0,60	0,83	Z.	Z.	„	helder.	„	„
17	762,98	764,10	765,49	5,7	11,8	8,0	0,93	0,62	0,87	Z.O.	O.N.O.	N.O.	„	wein. bew.	helder.
18	766,91	765,25	764,55	8,1	14,6	10,7	0,82	0,59	0,78	O.Z.O.	O.t.Z.	O.t.Z.	„	helder.	„

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.